

NOTA DE PREMSA

comunicacio@iphes.cat

www.iphes.cat

Les excavacions arqueològiques confirmen que els neandertals van ocupar la cova Simanya, al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Aquest espai, a més, també era un lloc d'hibernació recurrent de l'os bru, tal com demostren les restes recuperades

Tarragona, 4 d'octubre de 2022. Entre el 10 i el 28 d'octubre s'ha dut a terme la tercera campanya d'excavació arqueològica en el jaciment de la cova Simanya (Sant Llorenç, Savall, Barcelona), al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, sota la direcció de Juan Ignacio Morales, investigador postdoctoral Maria de Maeztu a l'IPHES-CERCA i Artur Cebrià, investigador de la Universitat de Barcelona. El projecte de recerca que s'hi duu a terme compta també amb la participació d'investigadors/es de la Universidad Autónoma de Madrid i del Museu Nacional de Ciències Naturals (CSIC).

Els treballs que s'han dut a terme en el jaciment han permès ampliar i confirmar la **presència humana a la cavitat per part de poblacions de neandertals**. S'han recuperat gran quantitat **d'eines de pedra i de fogueres** i també **restes d'animals**, com cérvols i senglars, amb evidències d'haver estat consumits pels humans ara fa més **de 53.000 anys d'antiguitat**.

Treballs d'excavació arqueològics en els nivells paleolítics de la cova Simanya. Juan Ignacio Morales / IPHES-CERCA

Durant les campanyes d'excavació anteriors (2020 i 2021) els investigadors van concentrar els treballs en avaluar l'estat de preservació i el potencial del jaciment, i van permetre documentar la presència de registre arqueològic corresponent a diverses èpoques: Tardoromà, Edat del Ferro, Campaniforme i Paleolític mitjà.

L'objectiu d'aquesta campanya era excavar justament els nivells corresponents al Paleolític mitjà, concretament els nivells O300 – PO400, localitzats en una **petita galeria de menys d'un metre d'amplada i situada a més de 70 metres de l'entrada de la cavitat actual**. En aquests nivells arqueològics s'ha documentat una **alternança d'ocupacions de la cova per part dels carnívors i dels grups humans**. Per una banda, l'abundància de restes faunístiques corresponents a *Ursos arctos* els quals van morir a la cova durant els períodes d'hibernació així com restes de *Capra Pyrenaica* fruit de l'acumulació per part d'un gran carnívor.

Acumulació de restes de fauna localitzada als nivells de Paleolític mitjà de la cova Simanya. Juan Ignacio Morales / IPHES-CERCA

Per altra banda, l'activitat antròpica està documentada a partir de presència puntual d'indústria lítica, petits fogars i marques de processament sobre restes de *Sus scropha* i *Cervus elaphus*. La coherència tant del registre lític com del registre faunístic sembla indicar que es tractaria d'**ocupacions molt puntuals per part dels Neandertals**. Tot i així, la zona més important d'ocupació es trobaria segurament a l'entrada del jaciment, a on aquests nivells no s'han preservat per culpa de l'erosió.

Restes lítiques i de fauna de la cova Simanya. Juan Ignacio Morales / IPHES-CERCA

Els treballs d'excavació han comptat amb la participació de 16 investigadors i investigadores de l'IPHES-CERCA, de la Universitat de Barcelona, de la Universitat Rovira i Virgili, la Universitat Autònoma de Madrid i del Museu de Ciències Naturals de Madrid.

Excavacions històriques a la cova

La cova Simanya és la cavitat més gran del massís de Sant Llorenç, amb 372 m de recorregut i una entrada gran i fàcilment accessible de més de 10 metres de boca. Coneguda i habitada des d'antic, hi ha algunes descripcions d'aventurers que penetraren a la part més fonda, amb descripcions gairebé màgiques que corroboraven llegendes locals de presència de dracs o de ciutats subterrànies. La primera exploració espeleològica amb caràcter científic es dugué a terme l'any 1911, i també va ser excavada arqueològicament l'any 1930 per part del Centre Excursionista de Terrassa.

Vista general de l'entorn de la cova Simanya en el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Fotografia: Juan Ignacio Morales / IPHES-CERCA

Es tracta d'una de les **cavitats de conglomerats més importants de Catalunya**, juntament amb les Coves de Montserrat i la Cova de la Font Major, a l'Espluga de Francolí. La galeria d'entrada fa gairebé 100 metres de fondària, amb un segon ramal que surt a l'esquerra, al pas de l'Oca, que es divideix en dues galeries més que donen accés a les coves de Simanya Petita i cova del Triangle. En períodes plujosos s'hi formen moltes basses d'aigua que en dificulten la visita. Arrel de les excavacions arqueològiques iniciades l'any 2020, el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt va procedir a protegir el jaciment i a l'organització de visites concertades.

Finançament

La intervenció arqueològica a la cova Simanya s'emmarca en el projecte quadriennal *ARQ001SOL-172-2022 "Transicions culturals durant al Plistocè i l'Holocè al litoral – prelitoral de Catalunya"* vinculat a la Universitat de Barcelona" i aprovat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Les excavacions compten amb el suport i finançament del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Diputació de Barcelona.